

**UCHWAŁA NR XV/113/15
RADY GMINY PILCHOWICE
z dnia 22 października 2015r.**

**w sprawie: zatwierdzenia zmiany Planu Odnowy Miejscowości Sołectwa Nieborowice
na lata 2010 – 2017.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
(t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm)

RADA GMINY PILCHOWICE

uchwała:

§ 1

Zatwierdza się zmianę Planu Odnowy Miejscowości Sołectwa Nieborowice na lata 2010 –
2017, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej i na tablicy ogłoszeń
w Urzędzie Gminy.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY PILCHOWICE**

Agata Mosiądz - Kramorz
Agata Mosiądz - Kramorz

Plan Odnowy Miejscowości

Sołectwa Nieborowice

na lata 2010 – 2017

(zmiana)

Nieborowice, 2015

WSTĘP

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem wyznaczającym operacyjne cele oraz kierunki rozwoju Sołectwa Nieborowice w nowej perspektywie programowania Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej. Opracowany Plan ma odzwierciedlenie w poszczególnych dokumentach programowych takich jak:

- ✓ Narodowa Strategia Spójności (NSS) (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia) – dokument strategiczny określający priorytety i obszary wykorzystania oraz system wdrażania funduszy unijnych: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz Funduszu Spójności w ramach budżetu Wspólnoty na lata 2007-2013. Celem strategicznym NSS (NSRO) jest *„tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki polskiej opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.”*
- ✓ Strategiczne Wytyczne Wspólnoty (SWW) – dokument strategiczny zatwierdzony przez Komisję Europejską wyznaczający kierunki realizacji polityki spójności UE w latach 2007-2013.
- ✓ Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 – dokument wdrażający strategię i priorytety strategiczne wspierające rozwój obszarów wiejskich.
- ✓ Strategia Rozwoju „Gmina Pilchowice 2020” (w opracowaniu) – dokument prezentujący misję oraz poszczególne cele strategiczne gminy oraz kierunki jej rozwoju. Dokument został opracowany na drodze społecznych konsultacji z mieszkańcami, przedstawicielami przedsiębiorstw oraz organizacji pozarządowych.

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem otwartym, którego celem jest zapewnienie koncentracji i efektywności wykorzystania środków na strategiczne działania samorządu.

Informacje zawarte w Planie prezentują aktualną sytuację społeczną-gospodarczą sołectwa Nieborowice oraz ukazują kierunki rozwoju miejscowości w kontekście absorpcji środków z funduszy unijnych nie tylko w ramach PROW. Odniesienie realizacji przyszłych zadań do celów „Strategii Rozwoju Gminy Pilchowice” umożliwi porównanie spójności podejmowanych działań w szerokim czasookresie. Natomiast powiązanie projektów z innymi działaniami realizowanymi na terenie Gminy wskazuje na zintegrowane cele realizacji planu rozwoju lokalnego.

Przyjęte wskaźniki osiągnięć POM odnoszą się do działań realizowanych w ramach przyjętych i przyszłych zadań wynikających z PROW. Natomiast przyjęte systemy wdrażania i monitorowania mają na celu usprawnić właściwe wdrażanie niniejszego dokumentu.

Niezmiernie ważną częścią POM jest system finansowania zadań w przyjętym okresie programowania Unii Europejskiej tj. lata 2007-2013. Procentowy udział poszczególnych źródeł finansowania zadań jest szacunkowy, gdyż każde finansowanie przyznawane jest do określonych maksymalnych wartości np. do 80% ogólnych kwalifikowanych kosztów projektu.

Otwarty charakter dokumentu umożliwi wprowadzenie korekt przyjętego Planu wynikających z procesu transformacji społeczno-gospodarczych oraz zmian hierarchii priorytetów przyjętych przez Władze Gminy.

1. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

Mając na uwadze realizację Układu Europejskiego podpisanego w Brukseli dnia 16 grudnia 1991 roku, ustanawiającego stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi¹ oraz akcesję Rzeczpospolitej Polskiej do Unii Europejskiej, gminy i miasta położone w Obszarze Zachodnim Polityki Rozwoju Województwa Śląskiego², wdrażając strategiczną wizję rozwoju regionalnego kraju, zawartą w Strategicznych Ramach Odniesienia, oraz rozwojowych strategiach i programach wojewódzkich, mają na celu wybudowanie zintegrowanej infrastruktury europejskiej. Gminy te opracowały bądź opracowują własne plany odnowy miejscowości.

Poniższa publikacja opracowana na podstawie następujących dokumentów:

- ✓ Strategia Rozwoju „Gmina Pilchowice 2020”,
- ✓ Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- ✓ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Pilchowice,
- ✓ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Pilchowice,
- ✓ Ustawa o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskich Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i Rozwój Wsi” objętego programem rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007-2013 niniejszy Plan Odnowy Miejscowości Sołectwa Nieborowice uwzględnia działania i zamierzenia inwestycyjne planowane do realizacji w okresie 2010-2017.

¹ Dz. U. Nr 11/94, poz. 38; zm.: Dz. U. 63/95 poz. 324, 326

² Nazwa zgodna z terminologią zapisów dokonanych w strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2015

2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI OBJĘTEJ WDRAŻANIEM PLANU

2.1 Krótki rys historyczny sołectwa Nieborowice

Wieś wzmiankowana w 1407r. nazwa pochodzi od imienia Niebor. Jesienią 1939r. w pobliżu wsi hitlerowcy uruchomili przejściowy obóz dla 3000 żołnierzy polskich, działaczy i powstańców śląskich. Hitlerowcy wymordowali w nim ok. 2000 osób, m.in. kpt. Jana Kotucza – dowódcę kompanii w 75 Pułku Piechoty, która jako ostatnia jednostka polska broniła Rybnika, łs. Władysława Robotę z Gierałtowic – działacza polskiego, a także Teofila Bienię z Czuchowa – dowódcę batalionu w III powstaniu śląskim.

2.2 Powierzchnia i położenie w kontekście regionu

Nieborowice leży w południowo-zachodniej części województwa śląskiego. Wieś jako sołectwo, od 1977r. administracyjnie należy do Gminy Pilchowice, a od 1999r. leży na terenie Ziemskiego Powiatu Gliwickiego.

Sołectwo Nieborowice od północy sąsiaduje z Żernicą, od zachodu z Pilchowicami, od południa z Kuźnią Nieborowską, a od wschodu z Knurowem. Wieś Nieborowice posiada dogodne położenie geograficzne i korzystne połączenie komunikacyjne z następującymi dużymi miastami:

- ✓ Katowice w odległości ok. 38 km,
- ✓ Rybnik w odległości ok. 15 km,
- ✓ Gliwice w odległości ok. 10 km.

Warto w tym miejscu podkreślić, iż Nieborowice położona jest zaledwie 5 km od strategicznego węzła autostrady A4 oraz autostrady A1 Sośnicowice-Gorzyczki. Dodatkowo na terenie Gminy krzyżuje się droga wojewódzka DW 921 z drogą krajową DK 78 relacji Chałupki-Rybnik-Gliwice-Chmielnik stanowiącą łącznik pomiędzy polską autostradą A4 w Gliwicach, a czeską autostradą D1 w Boguminie.

Od 01.01.2001r. Gminę Pilchowice tworzy siedem sołectw. Są to: Pilchowice, Żernica, Stanica, Wilcza, Nieborowice, Kuźnia Nieborowska i Leboszowice.

Część sołectwa Nieborowice i większa część gminy /80%/ leży na terenie i w otulinie Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” – utworzonego w 1993r.

Pod względem wielkości sołectwo Nieborowice plasuje się w Gminie na 6 miejscu, zaś pod względem liczby ludności zajmuje 5 miejsce. Poniższa tabela przedstawia miejsce Nieborowic na tle pozostałych sołectw w Gminie pod względem powierzchni i ludności.

Tabela 1. Zestawienie i podstawowe dane sołectw Gminy Pilchowice (stan na 31.12.2012r.)

Sołectwo	Powierzchnia w km ²	Ludność
Pilchowice	17,5	3051
Kuźnia Nieborowska	2,6	411
Leboszowice	6,2	394
Nieborowice	5,6	818
Stanica	13,1	1440
Wilcza	14,7	2097
Żernica	10,2	2719

2.3. Ochrona środowiska

Stan środowiska województwa śląskiego w ostatnim 10-leciu uległ zdecydowanej poprawie. Problemy ekologiczne, spowodowane w przeszłości ekspansywną gospodarką przemysłową regionu, wieloletnim zaniedbaniem, wysoką koncentracją przemysłu wydobywczego, energetycznego i hutniczego, stopniem rozwoju miast, gęstością sieci drogowych i kolejowych, należą do najpoważniejszych na tym obszarze. Wysoki stopień koncentracji przemysłu i urbanizacji, zwłaszcza w GOP spowodował trwałe przeobrażenia tego obszaru. Wyrażają się one w znacznym zanieczyszczeniu wód i powietrza atmosferycznego, skażeniach gleb, deformacjach terenu, zaburzeniach stosunków hydrologicznych, prawie całkowitym wylesieniu centralnej części województwa i uszkodzeniami pozostałego drzewostanu. Biorąc pod uwagę fakt, że obszar województwa śląskiego zajmuje jedynie 3,9% powierzchni kraju, ilość substancji pogarszających stan środowiska oraz wytwarzanych w regionie odpadów jest nieporównywalna z jakimkolwiek innym regionem w Polsce. W skali lokalnej problem jest nawet intensywniejszy, ponieważ źródła emisji oraz wytwarzania odpadów skoncentrowane są głównie na terenach miejskich i aglomeracji katowickiej i rybnickiej. Poprawa warunków środowiska zwłaszcza na tych obszarach stanowi kluczowy cel strategiczny województwa śląskiego. Podstawowym problemem regionu jest znaczne zanieczyszczenie gleby, powietrza i wody różnymi odpadami przemysłowymi.

Głównym źródłem emisji pyłów i gazów do atmosfery są procesy spalania paliw. W województwie śląskim zużywa się rocznie około 30 mln ton węgla kamiennego, 2,5 mln ton koksu, wzrasta zużycie oleju opałowego i olejów napędowych, stosunkowo mało używa się gazu ziemnego. Dominującym źródłem zanieczyszczeń jest spalanie paliw powodujące

emisję 96% dwutlenku siarki i tyle samo tlenu azotu, około 80% emisji tlenu węgla pochodzi z kolei z hutnictwa.

Województwo śląskie zajmuje pierwsze miejsce w kraju pod względem emisji zanieczyszczeń pyłowych do powietrza (21,3% emisji krajowych) i drugie po województwie łódzkim pod względem emisji zanieczyszczeń gazowych (16,3%).

2.3.1 Gospodarka wodno-ściekowa

Nieborowice posiadają sieć wodociagową na całym terenie zabudowanym. Źródło wody to studnie głębinowe oraz Stacja Uzdatniania Wody w Nieborowicach. Jej zdolność produkcyjna (2400 m³/d) jest wystarczająca przy zapotrzebowaniu wynoszącym 1000 m³/d. Obecnie zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym eksploatowane są 4 spośród 15 studni. Trzy studnie zostały wyłączone z eksploatacji w związku ze znacznym wzrostem zawartości żelaza i manganu w wodzie, natomiast pozostałe osiem nie jest przewidziana do eksploatacji w związku z brakiem zapotrzebowania na wodę.

Ujmowana woda przed podaniem do sieci wodociagowej jest uzdatniana w Stacji Uzdatniania Wody w Nieborowicach. Wyniki badań jakości wody surowej i uzdatnionej przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Wyniki badań jakości wody surowej i uzdatnionej.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Norma a7	Wartość	
				Woda surowa	Woda uzdatniona
1	2	3	4	5	6
Data badania				23.01.2002	23.01.2002
1	Twardość ogólna	mgCaCO ₃ /l	60-500	232,40	224,70
2	Amoniak	mg/l	1,5	0,506	0,146
3	Azotyny	mg/l	0,5	0,059	0,03
4	Azotany	mg/l	50	3,2	2,4
5	Żelazo	mg/l	0,2	1,65	0,09
6	Mangan	mg/l	0,05	0,37	0,01

W wodzie surowej przekroczone są stężenia żelaza i manganu, wyższe stężenia tych pierwiastków są pochodzenia naturalnego, co jest charakterystyczne dla wód podziemnych. Poza tym widać wpływ zanieczyszczeń pochodzących ze ścieków, przejawia się to przez nieznaczne podwyższenie stężenia amoniaku i azotanów, lecz wartości tych wskaźników

mieszczą się w granicach normy. Po procesie uzdatniania wody wartości wskaźników mieszczą się w granicach normy, świadczy to o jej pełnej zdatności do spożycia przez ludzi zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia. Wartości wskaźników będą jeszcze lepsze po planowanym unowocześnieniu Stacji Uzdatniania Wody w Nieborowicach.

Głównymi czynnikami decydującymi o zaliczeniu wód do pozaklasowych były zanieczyszczenia bakteriologiczne, związki biogenne i związki mineralne. Na jakość wody w tej rzece mają wpływ również zanieczyszczenia sanitarne z terenów Gminy Pilchowice, ponieważ zdecydowana większość mieszkańców nie jest objęta zbiorowym systemem odprowadzania i oczyszczania ścieków.

Brak kanalizacji sprawia, że problem ścieków jest bardzo uciążliwy dla mieszkańców i środowiska naturalnego.

Tabela 3. Parametry ścieków oczyszczonych

Wskaźnik	Jednostka	Wymagania wg Rozporządzenia Dz. U. 2002 Nr 212 poz. 1799*	Ścieki surowe	Ścieki oczyszczone wartości osiągnięte w roku 2002
1	2	3	4	5
BZT5	[mgO ₂ /l]	<40	368	29,66
Zawiesina ogólna	[mg/l]	<50	184	40,66
ChZT	[mgO ₂ /l]	<150	b.d.	b.d.
Azot ogólny	[mg/l]	<30	53,9	21,26
Fosfor ogólny	[mg/l]	<5	9,9	3,46

*- wartości obowiązujące przy RLM poniżej 2.000

2.3.2. Ochrona powietrza

Na terenie Nieborowic nie występują zakłady szczególnie uciążliwe dla środowiska, a najbliższe położone źródła emisji zanieczyszczeń powietrza to: Kopalnia Węgla Kamiennego „Knurów – Szczygłowice”. W okresie grzewczym wzrasta zanieczyszczenie powietrza pyłem zawieszonym, tlenkiem węgla, azotu, siarki na skutek zwiększonej „niskiej emisji”. Potwierdzają to wskazania stacji pomiarowej zlokalizowanej w Kuźni Nieborowskiej.

Wg wyników klasyfikacji stref dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, tlenku węgla, ozonu, benzenu i pyłu zawieszzonego PM10 – kryterium ochrona zdrowia, oraz wyników klasyfikacji stref dla dwutlenku siarki, tlenków azotu, ozonu – kryterium ochrona roślin, Stacja leży w strefie klasy A. Oznacza to, że Nieborowice leżą na obszarze, gdzie wskaźniki średnioroczne stężeń zanieczyszczenia powietrza nie przekraczają wartości dopuszczalnych.

2.3.3 Gospodarka odpadami

Sołectwo Nieborowice nie posiada własnego wysypiska. W zakresie działań związanych z gospodarką odpadami wykorzystywane jest ekologiczne wysypisko na terenie Knurowa. Zorganizowanym wywozem odpadów objętych jest ok. 95% gospodarstw domowych. Na terenie miejscowości pozwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbioru odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych posiada wiele firm.

2.3.4 Środowisko przyrodnicze

Ogólna powierzchnia lasów na terenie całej Gminy Pilchowice wynosi ok. 2000 ha, co stanowi ok. 30,7% powierzchni.

W strukturze siedliskowej lasów na terenie Nieborowic dominuje: bór mieszany świeży (około 30% siedlisk). Mniejszy udział mają:

- a) las mieszany świeży (11,5%)
- b) las mieszany wilgotny (2,5%)
- c) las świeży (8%)
- d) las wilgotny (2,5%)
- e) las łęgowy i inne (5%)

Dominującym gatunkiem jest sosna (ponad 75% drzewostanów); mniejszy udział mają: dąb, świerk, brzoza, olcha. Na terenie miejscowości przeważa krajobraz wiejski z kompleksami intensywnie użytkowanych gruntów ornych, łąk i pastwisk. Na prawidłowo użytkowanych łąkach występują: kłosówka miękkolistna, szczaw łąkowy, babka lancetowata, tomka wonna, kosmatka wielkokwiatowa, skrzyp łąkowy, gwiazdnica, wyczyniec łąkowy, przełącznik ozankowy, mniszek lekarski, kupkówka, jaskier łąkowy, wyka łąkowa, rajgras wyniosły, rzeżucha łąkowa i firletka poszarpana. W niewielkich zagłębieniach terenu, o większej wilgotności podłoża rozwinęły się fragmenty podbagnionej łąki z sitem rozpięchłym i turzycą. Nieużytki zaś porośnięte są roślinnością ruderalną w tym: pokrzywą, podbiałem, ostrożniem itp. Wyższą warstwę stanowią liczne siewki oraz podrost składający się z jaworów, jesionów i klonów jednolistnych.

Spśród awifauny na terenie Nieborowic egzystują m.in.: rodzina dzięciołowatych oraz inne jak: dzwonec, skowronek, świergotek łąkowy, kulczyk, kukułka, pliszka siwa, sójka, sroka, kruk, trznadel, bażant, łabędź, łyska i krzyżówka. W bezpośredniej bliskości cieków i zbiorników wodnych występuje bogactwo fauny płazów i mięczaków.

Ssaki reprezentują: dzik, sarna, jelen, lis, zając, kuna leśna i domowa, daniel, łasica, tchórz, bóbr, jeż, ryjówka aksamitna, rzęsosek rzeczek, zębiełek karlik, nocek duży, nocek wąsatek, mopek, wiewiórka, piżmak, gronostaj. Z gadów popularne są zmijsze, zaskrońce, jaszczurki. Około 83% ogólnej powierzchni Gminy Pilchowice, wchodzi w skład Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” lub jego otuliny.

2.4 Turystyka

Turystyka w Nieborowicach ściśle związana jest z utworzonym w 1993r. Parkiem Krajobrazowym „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” na terenie którego leży miejscowość. Ochronie podlegają zarówno walory przyrodnicze tych terenów (głównie lasów rudzkich), jak i wartości kulturowe – efekt kilkusetletniego gospodarowania człowieka. W parku znajduje się kilkadziesiąt chronionych gatunków roślin (np. wawrzynek wilczełyko, rosiczka, lilia złotogłów) oraz zwierząt (np. bobry, borsuki, myszołowy, bociany czarne). Ponadto na terenie Gminy Pilchowice rosną okazałe drzewa, z których cztery są wpisane do wojewódzkiego rejestru pomników przyrody. Na terenie Nieborowic takim pomnikiem jest dąb szypułkowy.

Panują tu dobre warunki do aktywnego wypoczynku. Przez tereny Gminy Pilchowice wiodą szlaki turystyczne. Wyróżnić należy szlak pieszy i rowerowy oparty o trasę przemarszu husarii polskiej, wojsk Jana III Sobieskiego w drodze pod Wiedeń.

Do najważniejszych szlaków przebiegających przez gminę należą:

- a. Szlak Husarii Polskiej – na trasie leżą: Żernica, Nieborowice, Pilchowice, Stanica
- b. Szlak Stulecia Turystyki – na trasie leżą: Wilcza, Kuźnia Nieborowska, Nieborowice
- c. Szlak im. Kpt. Kotucza – biegnie z Pilchowic do Rybnika
- d. Szlak Okrężny Wokół Gliwic – na trasie leży Wilcza
- e. Szlak Architektury Drewnianej – pętla rybnicka - na trasie leży Wilcza
- f. Szlak Architektury Drewnianej – pętla gliwicka - na trasie leży Żernica.

Istniejące na terenie Gminy Pilchowice trasy rowerowe zostaną połączone z nowymi w ramach subregionalnego programu „Zaplecze aktywnej turystyki rowerowej dla mieszkańców zachodniej części subregionu centralnego”.

Analizując potencjał miejscowości i okolic, w zakresie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej warto podkreślić, iż ogromnym bogactwem tych terenów są liczne zabytki.

Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na następujące obiekty dziedzictwa kulturowego:

- Kapliczka p.w. św. Jadwigi z przełomu XIX i XX wieku
- Kościół filialny p.w. św. Jadwigi Śląskiej

- Późnoklasycystyczny dwór z około 1840r.
- Budynki dawnej stacji kolei wąskotorowej

Podsumowując należy podkreślić, iż wieś Nieborowice posiada ogromny potencjał turystyczny i rekreacyjny, jednak ze względu na ograniczone możliwości noclegowe jedynym słusznym kierunkiem działań staje się rozwijanie turystyki kwalifikowanej w tym pieszej, rowerowej oraz wspieranie rozwoju szeroko rozumianej agroturystyki.

2.5. Gospodarka

Głównym źródłem utrzymania na obszarze Nieborowic jest ochrona zdrowia i oświata - ok. 32,5% ogółu zatrudnionych oraz przemysł - 25%. Znacznie mniejszy udział w strukturze utrzymania ma opieka społeczna - około 15,3%, handel i naprawy - 6%, obsługa nieruchomości i firm - 5,6%, administracja publiczna i ochrona narodowa - 4,7%, transport, budownictwo - 2,6%, gospodarka magazynowa i łączność - 1,9%, pośrednictwo finansowe - 1,6%, oraz niewielki odsetek ludności zatrudniony jest w hotelach i restauracjach - 0,4%.

Tak duży odsetek osób zatrudnionych w sektorze ochrony zdrowia i opieki społecznej związany jest z funkcjonowaniem na terenie sołectwa Pilchowice specjalistycznego Szpitala Chorób Płuc im. św. Józefa.

Na terenie Nieborowic zarejestrowanych jest łącznie podmiotów gospodarczych. Poniżej przedstawiono dynamikę wskaźnika przedsiębiorczości mieszkańców Nieborowic.

Tabela 4. Liczba nowo rejestrowanych przedsiębiorstw na terenie Nieborowic

2009	2010	2011	2012
3	5	4	3

Zgodnie z analizą danych na terenie Nieborowic każdego roku rejestrowanych jest średnio 3 nowe przedsiębiorstwa. Stała liczba nowo rejestrowanych firm oznacza, iż niezależnie od migracji ludności mieszkańców Nieborowic cechuje znaczna przedsiębiorczość oraz mobilność zawodowa.

Na terenie Nieborowic do najistotniejszych podmiotów gospodarczych należą:

1. „Adrianowicz” Zakład Produkcyjno – Handlowo – Usługowy
2. „DMP” Sp. z o.o. Pracownia Geodezyjna

3. RADO Materiały Budowlane
4. Restauracja „Sielanka”
5. Piekarnia „Gigant”

2.6 Sfera społeczna

W 2012 roku w Gminie Pilchowice zarejestrowanych było 311 bezrobotnych, z czego 181 stanowiły kobiety (tj. ok. 58% ogółu bezrobotnych). Największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym, najmniejszą zaś osoby z wykształceniem wyższym. Ponadto dużą grupę stanowili bezrobotni w przedziale wiekowym do 24 lat, najmniejszą zaś osoby w wieku 45-54 lat oraz powyżej 55 roku życia.

Tabela 5. Struktura ludności Nieborowic

Struktura ludności				
Lata	2009	2010	2011	2012
Sołectwo Nieborowice	788	795	809	818

Wieś Nieborowice zamieszkuje łącznie 818 osób. Średnia gęstość zaludnienia na terenie miejscowości wynosi 146 osoby na km². Dla porównania gęstość zaludnienia wybranych sołectw Gminy Pilchowice przedstawia się następująco:

Tabela 6. Gęstość zaludnienia w Gminie Pilchowice

Sołectwo	Powierzchnia w km ²	Ludność	Gęstość zaludnienia os./km ²
Pilchowice	17,5	3051	174
Kuźnia Nieborowska	2,6	411	158
Leboszowice	6,2	394	63
Nieborowice	5,6	818	146
Stanica	13,1	1440	110
Wilcza	14,7	2097	142
Zernica	10,2	2719	266

3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

3.1. Infrastruktura techniczna

Układ komunikacyjny

Stacja położona jest zaledwie 13 km od strategicznego węzła autostrady A4 oraz odcinka autostrady A1 Sośnica-Gorzyczki. Dodatkowo na terenie Gminy krzyżuje się droga wojewódzka DW921 z drogą krajową DK 78 relacji Chałupki-Rybnik-Gliwice-Chmielnik stanowiąca łącznik pomiędzy polską autostradą A4 w Gliwicach, a czeską autostradą D1 w Boguminie.

Gmina Pilchowice posiada dobrze rozwiniętą sieć komunikacji drogowej. Podstawową sieć tworzą drogi:

- gminne,
- powiatowe,
- droga wojewódzka nr 921 relacji Zabrze - Rudy,
- droga krajowa nr 78 relacji Gliwice - Rybnik.

Sieć kanalizacyjna i wodociągowa

Całkowita długość sieci wodociągowej rozdzielczej na terenie Gminy wynosi 86,1km w tym na terenie sołectwa Nieborowice 12,03km. Sieć wykonana jest z rur PE, PVC i stalowych.

Do sieci wodociągowej w sołectwie Nieborowice przyłączonych jest około 96% gospodarstw. Średnie dobowe zużycie wody na jednego mieszkańca wynosi 60 litów.

Straty wody w sieci kształtują się na poziomie ok. 32%. Występujące straty wody spowodowane są złym stanem sieci wodociągowej na pewnych odcinkach, które wymagają wymiany (rury stalowe).

Na terenie wsi Nieborowice nie funkcjonuje obecnie żadna oczyszczalnia ścieków, a eksploatowanych łącznie jest 7 oczyszczalni ścieków na terenie całej Gminy. Ich zestawienie przedstawiono poniżej.

W Gminie przewiduje się docelowo budowę zbiorowego systemu odprowadzania ścieków opartego o kanały grawitacyjne z lokalnym przepompowniami ścieków. Zebrane ścieki z poszczególnych sołectw mają zostać odprowadzone do dwóch komunalnych oczyszczalni ścieków: przewidzianej do wybudowania nowej oczyszczalni w Leboszowicach oraz przewidzianej do rozbudowy oczyszczalni w Żernicy. Ścieki z Nieborowic będą odprowadzane do oczyszczalni w Żernicy.

W ramach powyższej koncepcji na terenie wsi Nieborowice obecnie wykonywany jest projekt sieci kanalizacji sanitarnej.

Zasoby mieszkaniowe i oświata

Według planu zagospodarowania przestrzennego, powierzchnia obszarów mieszkaniowych na terenie całej gminy wynosi około 500 ha.

W obrębie tych obszarów znajdują się 2883 mieszkania, w tym w samej wsi Nieborowice w dyspozycji jest ponad 31 000 m² powierzchni użytkowej przy 275 budynkach, co daje wskaźnik 2,76 osoby/na budynek. Szacuje się, że do 2017 roku dostępna powierzchnia użytkowa Nieborowice wzrośnie o 4 000 m², a wskaźnik m² na jednego mieszkańca przekroczy 25m²/os. Gmina Pilchowice posiada dobrze rozwiniętą sieć placówek oświatowych. Zasoby oświatowe w zakresie nauczania podstawowego oraz gimnazjalnego pokrywają się z potrzebami społecznymi. Na terenie Nieborowice zlokalizowane jest Publiczne Przedszkole.

Energia elektryczna, telekomunikacja i sieć gazowa

Istniejąca na terenie Nieborowice sieć linii i stacji transformatorowych średniego napięcia zaspakaja zapotrzebowanie wsi w zakresie energii elektrycznej. W razie wzrostu potrzeb energetycznych istnieje możliwość rozbudowy istniejących układów rozdzielczych. W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną teren miejscowości obsługiwany jest przez TAURON Sp. z o.o.

Mieszkania na terenie Nieborowice ogrzewane są indywidualnie.

Sołectwo Nieborowice dysponuje bardzo dobrze rozwiniętą bazą sieci telekomunikacyjnej. Teren obsługiwany jest przez nowoczesną centralę zapewniającą inwestorom i mieszkańcom uzyskanie dowolnej liczby łączy i numerów telefonicznych. Na terenie Gminy Pilchowice w dniu 10.09.2010 zarejestrowanych było 2121 abonentów - głównym operatorem oferującym usługi jest Telekomunikacja Polska S.A.

3.2. Strategiczne inwestycje w latach 2004-2009 w Nieborowicach

1. Budowa kortu tenisowego w Nieborowicach.
Inwestycja wykonana w roku 2005, koszt inwestycji to 56 394,02zł.
2. Budowa wodociągu w sołectwie Nieborowice ul. Zalesie
Inwestycja wykonana w roku 2005, koszt inwestycji to 61 213,06zł.
3. Budowa wodociągu w sołectwie Nieborowice ul. Spacerowa
Inwestycja wykonana w roku 2006, koszt inwestycji to 106 823,04zł.
4. Budowa linii kablowej oraz oświetlenia ulic w Nieborowicach
Inwestycja wykonana w roku 2007, koszt inwestycji to 29 666,47zł.
5. Budowa oświetlenia przystanków autobusowych w Nieborowicach ul. Rybnicka.
Inwestycja wykonana w roku 2008, koszt inwestycji to 49 832,30zł.

3.3. Mienie komunalne

Na terenie sołectwa Nieborowice zlokalizowane są następujące nieruchomości stanowiące własność Gminy Pilchowice:

Tabela 7. Wykaz nieruchomości stanowiące mienie komunalne

Lp	Nazwa obiektu	Adres obiektu	Powierzchnia działki /ha/
1	Publiczne Przedszkole w Nieborowicach	Nieborowice ul. Główna 50	0,6576
2	Budynek starej szkoły w Nieborowicach	Nieborowice ul. Główna 52	0,0905

3.4. Gleby i rolnictwo

W gminie przeważają gleby piaszczyste, wytworzone z piasków całkowitych i naglinionych, w wyższych partiach występują płaty gleb torfowych. W dnach dolin rzecznych ciągną się pasy mad i gleb mułowo-torfowych.

Wymienione gleby występują w następujących klasach bonitacji:

- IIIa i IIIb – 20% obszaru
- IVa i IVb – 45% obszaru
- Va i Vib – 35% obszaru

W gminie występują 3 kompleksy rolniczo-glebowe: 2 - pszeny dobry, 5 - żytni dobry, 6 - żytni słaby

Tabela 8. Struktura użytków rolnych w Gminie Pilchowice (Stan na 31.07.2012).

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>% powierzchni użytków rolnych</i>
Grunty orne	44,55
Łąki	7,70
Pastwiska	4,07
Sady	0,44

3.5 Strefy ochrony konserwatorskiej

Strefa „A” pełnej ochrony konserwatorskiej, obejmująca obszary szczególnie wartościowe, o dobrze zachowanej historycznej strukturze przestrzennej, do bezwzględnego zachowania:

- kolej wąskotorowa Gliwice – Rudy Raciborskie na odcinku w granicach administracyjnych miejscowości Nieborowice

Strefa „E” ochrony widoku sylwety wsi (z jej dominantami) i charakterystycznych jej fragmentów (z wyznaczonych miejsc i punktów widokowych oraz odcinków tras komunikacyjnych). Na obszarze strefy szczególny nacisk należy położyć na ochronę zachowanych dotychczas widoków. Wszelka nowopowstająca zabudowa kubaturowa w strefie powinna posiadać odpowiednią skalę oraz gabaryty nie zagrażające ekspozycji widokowej ukształtowanej przestrzeni.

Tabela 9. Wykaz obiektów architektury i budownictwa wpisanych do rejestru zabytków

Adres	Rodzaj	Data powstania	Nr rejestru
ul. Dworcowa	Budynki stacyjne	1897 - 1901	1477/93, 1478/93
	Linia kolejki wąskotorowej	1897 - 1901	1478/93

3.6. Podsumowanie

Oobecnie funkcjonująca infrastruktura techniczna powinna być rozbudowana i zmodernizowana /drogi, sieci wodociągowe, gazowe, energetyczne, teletechniczne/. Jednym z głównych problemów wsi w obszarze infrastruktury technicznej jest niedostateczne zaopatrzenie w gaz i rozwój gospodarki wodno-ściekowej.

Biorąc pod uwagę bliskość wsi z dużymi miastami takimi jak Gliwice czy Rybnik przy korzystnym połączeniu komunikacyjnym, a także atrakcyjność terenów turystycznych i rekreacyjnych Nieborowic należy podkreślić ogromny potencjał rozwojowy wsi związany również z dostępem znacznych zasobów terenów inwestycyjnych pod budownictwo mieszkaniowe i komercyjne.

Ważnym elementem w rozwoju gminy jest potrzeba kontynuacji proekologicznej polityki władz samorządowych w zakresie uregulowania gospodarki wodno-ściekowej. Poważnym problemem jest również wysoki poziom niskiej emisji. Rozwój infrastruktury powinien przebiegać zgodnie z założeniami zarówno Strategii Rozwoju Gminy jak również celami operacyjnymi Planu Odnowy Miejscowości.

4. ANALIZA FINANSOWA

Analiza ekonomiczno-finansowa opisywanej miejscowości ze względu na uwarunkowania formalno-prawne musi zostać przeprowadzona na poziomie Gminy Pilchowice i dotyczyć będzie przede wszystkim oceny skali osiągniętych i planowanych dochodów i wydatków w tym w szczególności wydatków inwestycyjnych.

Tabela 10. Budżet Gminy Pilchowice

Lp	Opis	2011	2012	dynamika	Plan 2013
1	2	4	5	6	7
A	Dochody budżetu Gminy	26 364 375,47	26 778 927,88	1,57%	27 785 181,01
B	Wydatki budżetu Gminy	23 962 397,51	26 304 277,90	9,77%	31 628 405,01
C	Wydatki inwestycyjne w budżecie Gminy	2 029 556,70	4 019 772,75	98,06%	6 016 154,00
D	Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach budżetu Gminy	8,47%	15,28%	---	19,02%

Z analizy budżetu w latach 2011 - 2013 wynika szereg istotnych wniosków, m.in. wydatki inwestycyjne 2012 w stosunku do wydatków inwestycyjnych 2011 wzrosły o 98,06% oraz planowane wydatki na 2013 w stosunku do wydatków inwestycyjnych 2012 wzrosną o 49,66%. Analiza udziału wydatków inwestycyjnych w stosunku do całkowitych wydatków budżetowych dowodzi, iż władze Gminy intensyfikują działania w zakresie kompleksowej modernizacji i rozbudowy miejscowości.

Dane dla oceny struktury dochodów i wydatków, a także skali zobowiązań Gminy Pilchowic przedstawia poniższa tabela:

Tabela 11. Wskaźniki finansowe Gminy Pilchowice

Lp.	Wyszczególnienie	2011	2012	Plan 2013
1.	DOCHODY OGÓŁEM	26 364 375,47	26 778 927,88	27 785 181,01
1.1	Dotacje i subwencje	8 977 078,72	9 731 114,82	10 442 540,00
1.2	Dochody własne	17 387 296,75	17 047 813,06	17 342 641,01
2.	WYDATKI	23 962 397,51	26 304 277,90	31 628 405,01
2.1	Wydatki bieżące	21 381 026,91	21 477 258,15	24 772 251,01
2.2	Wydatki majątkowe	2 581 370,60	4 827 019,75	6 856 154,00
3.	ŁĄCZNA KWOTA DŁUGU	3 429 310,00	2 541 773,00	5 384 997,00
3.1	Stan zaciągniętych pożyczek i kredytów	3 429 310,00	2 541 773,00	5 384 997,00
3.2	Stan pozostałych zobowiązań	--	--	--
4.	ZOBOWIĄZANIA DO POKRYCIA W DANYM ROKU	2 254 938,66	1 105 714,79	744 037,00
4.1	Splata rat kredytów i pożyczek	2 055 170,54	982 037,00	554 037,00
4.2	Splata odsetek od kredytów i pożyczek	199 78,12	123 677,79	200 000,00
4.3	Pozostałe zobowiązania	--	--	--
5.	WSKAŹNIKI			
5.1	Stosunek łącznej kwoty długu na koniec roku (3) do dochodów ogółem (1)	13,01%	9,49%	19,38%
5.2	Stosunek wszystkich inwestycji (2.2) do dochodów ogółem (1)	9,79%	18,03%	24,68%

5. ANALIZA SWOT

Analizy SWOT dokonano na podstawie:

- raportu o stanie gminy,
- analizy otoczenia gminy,
- badań ankietowych społeczności lokalnej (przeprowadzonych w ramach definiowania Strategii Rozwoju Gminy Pilchowice)

- badań ankietowych przedsiębiorstw (przeprowadzonych w ramach definiowania Strategii Rozwoju Gminy Pilchowice)
- wywiadów z reprezentantami władz gminy

SZANSE	Ocena
1. Położenie Gminy na tle projektowanych inwestycji o charakterze infrastrukturalnym Europy:	8
<ul style="list-style-type: none"> • autostrada A 1, • modernizacji strategicznej drogi krajowej 78 relacji Bohumin (Czechy)-Rybnik-Gliwice. • modernizacja obiektów w woj. śląskim na Euro 2012. 	
2. Możliwość pozyskiwania funduszy strukturalnych z UE.	6
3. Potencjał turystyczny i rekreacyjny terenów sołectwa Nieborowice.	6
4. Dobrze funkcjonujący układ komunikacyjny i drogowy.	3
5. Możliwości rozwoju agroturystyki.	5
6. Możliwości tworzenia nowych podmiotów gospodarczych na terenach inwestycyjnych.	5
7. Możliwość rozwoju usług turystyczno-rekreacyjnych w oparciu o dostępność terenów krajobrazowych o obiektów dziedzictwa kulturowego.	4
8. Możliwość rozbudowy infrastruktury mieszkaniowej.	6
9. Bliskość Specjalnej Strefy Ekonomicznej.	6
10. Tendencje do lokowania inwestycji na obrzeżach dużych aglomeracji.	5
11. Zainteresowanie budownictwem jednorodzinym na atrakcyjnie położonych i czystych terenach.	6
Średnia ocena	5,5

ZAGROŻENIA	Ocena
1. Degradacja środowiska związana z nieuregulowaną gospodarką wodno-ściekową.	-6
2. Migracja ludzi aktywnych do innych miast.	-4
3. Wzrost bezrobocia.	-5
4. Brak odpowiedniego ustawodawstwa - brak możliwości stworzenia oczekiwanej ilości miejsc pracy przez samorząd.	-3
5. Ograniczona dostępność środków pomocowych związana z wytycznymi linii demarkacyjnej uniemożliwiająca pozyskanie środków na wszystkie zadania przewidziane do realizacji w ramach WPI.	-4
6. Ucieczka wykształconych ludzi do innych regionów.	-4
7. Starzenie się substancji mieszkaniowej.	-3
8. Starzenie się społeczeństwa.	-3
9. Brak korelacji między szkołami a przemysłem.	-3
10. Wyhamowanie rozwoju usług.	-4
11. Brak miejsc pracy dla nisko wykwalifikowanych osób	-3
Średnia ocena	-3,8

MOCNE STRONY	Ocena
1. Dobrze rozbudowana sieć telekomunikacyjna i energetyczna.	7
2. Dobrze rozbudowana sieć wodna - zbiorniki wodne.	6
3. Dobrze rozbudowana średnioprężna sieć gazowa.	6
4. Rozwinięta sieć ścieżek rowerowych zintegrowanych z ścieżkami całego subregionu.	7
5. Kształcenie się młodego pokolenia w kampusie uczelni wyższych w Rybniku oraz Gliwicach,	5
6. Występowanie w rejonie wsi obszarów krajobrazowych o dużej wartości kulturowej i historycznej.	8
7. Występowanie w rejonie wsi unikatowych obiektów flory i fauny.	7
8. Występowanie w rejonie wsi lokalnych źródeł energii - możliwość wykorzystania ekologicznych źródeł energii.	5
9. Korzystna lokalizacja wsi, bezpośrednia bliskość z węzłami autostrady A4, budowanej A1 oraz drogi krajowej DK78.	7
10. Ogromny potencjał kulturowy, turystyczny, rekreacyjny i ludzki.	5
11. Atrakcyjność terenów przez które przechodzi trakcja kolejowa - istnieje zapotrzebowanie społeczne na tego rodzaju atrakcje turystyczne.	5
12. Doświadczenie Gminy w korzystaniu z zewnętrznych źródeł finansowania w tym w szczególności z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.	6
13. Zadawalające warunki mieszkaniowe	6
Średnia ocena	6,2

SŁABE STRONY	Ocena
1. Dzikie wysypiska śmieci.	-5
2. Niska świadomość ekologiczna społeczności.	-5
3. Słabo rozwinięty system kanalizacji.	-7
4. Zbyt mała ilość ekologicznych systemów ogrzewania.	-4
5. Odczuwalny brak miejsc spędzania wolnego czasu przez młodzież i dzieci.	-5
6. Brak dobrej szkoły ponadgimnazjalnej.	-4
7. Pogłębiająca się migracja (drenaż mózgu).	-5
8. Konieczność rozbudowy podstawowej infrastruktury technicznej szczególnie w obszarze terenów inwestycyjnych.	-7
9. Malejąca ilość mieszkańców.	-4
10. Starzenie się społeczeństwa.	-3
11. Ograniczone możliwości finansowe Gmin.	-4
12. Słaba komunikacja publiczna, mała liczba połączeń z dużymi miastami takimi jak Rybnik, Gliwice, Zabrze.	-4
13. Słabo rozbudowana baza noclegowa.	-6
14. Niewystarczająca promocja.	-5
15. Bariery dla niepełnosprawnych.	-5
Średnia ocena	-4,9

Średnia ocen

SZANSE	ZAGROŻENIA	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY	OCENA OGÓLNA
5,5	-3,8	6,2	-4,9	+0,8

Analiza wykazuje ocenę szans i zagrożeń oraz mocnych i słabych stron na poziomie dużej intensywności, co sugeruje zastosowanie „strategii interesów spekulacyjnych” polegającej na prowadzeniu polityki optymalnego wykorzystania szans silnie skorelowanych z największymi atutami gminy w celu niwelowania ryzyka związanego z niekorzystnymi czynnikami otoczenia zewnętrznego, w których funkcjonuje miejscowość. Całościowa ocena analizy SWOT jest dodatnia i plasuje się w przedziale ocen średnich.

6 ZADANIA POLEGAJCE NA POPRAWIE SYTAUACJI NA DANYM OBSZARZE

Wszelkie działania dotyczące rozwoju sołectwa Nieborowice wynikają z przyjętej w Strategii Rozwoju Gminy misji, którą jest: „Zwiększanie szansy realizowania celów życiowych mieszkańców, dbając o warunki rozwoju rolnictwa i przedsiębiorczości oraz wykorzystując walory krajobrazowe gminy w kierunku świadczenia usług rekreacyjnych i turystycznych”.

Kluczowym elementem gwarantującym realizacji zdefiniowanej misji jest określenie celów strategicznych i operacyjnych Planu Odnowy Miejscowości ściśle związanych i spójnych z celami zdefiniowanymi w zarówno w Strategii Rozwoju Gminy Pilchowice.

Na etapie analizy w/w dokumentów oraz w drodze szerokich konsultacji społecznych zdefiniowano następujące obszary koncentracji działań (obszary strategiczne, cele strategiczne oraz operacyjne) na terenie sołectwa Nieborowice:

I OBSZAR STRATEGICZNY INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

CEL STRATEGICZNY A

Poprawa infrastruktury technicznej sprzyjającej rozwojowi społeczno-gospodarczemu miejscowości

Cel operacyjny A.1 - Budowa sieci kanalizacji sanitarnej

Cel operacyjny A.2 - Remont i modernizacja dróg, uzupełnienie brakujących Chodników

CEL STRATEGICZNY B

Stworzenie systemu informacji dla celów zarządzania miejscowości

Cel operacyjny B.1 – Opracowanie atrakcyjnej strony internetowej miejscowości

II OBSZAR STRATEGICZNY

ŚRODOWISKO NATURALNE

CEL STRATEGICZNY C

Poprawa stanu środowiska naturalnego

- Cel operacyjny C.1 - Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej**
- Cel operacyjny C.2 - Termomodernizacja budynków infrastruktury społecznej**
- Cel operacyjny C.3 - Realizacja programu segregacji śmieci**
- Cel operacyjny C.4 - Organizowanie okresowej zbiórki odpadów niebezpiecznych**
- Cel operacyjny C.5 - Likwidacja nielegalnych składowisk odpadów**

CEL STRATEGICZNY D

Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców

- Cel operacyjny D.1 - Opracowanie i wdrożenie programu „Ekologia w szkole”**
- Cel operacyjny D.2 - Opracowanie programu imprez ekologicznych**
- Cel operacyjny D.3 - Rozpisanie konkursu na ekologiczne gospodarstwo domowe**

OBSZAR STRATEGICZNY INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA, TURYSTYCZNA I SPORTOWA

CEL STRATEGICZNY E

Rozwój infrastruktury społecznej, turystycznej i sportowej

- Cel operacyjny E.1 - Renowacja zabytków dziedzictwa kultury;**
- Cel operacyjny E.2 - Budowa, rozbudowa i modernizacja obiektów kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych;**
- Cel operacyjny E.3 -Rozwój bazy noclegowo-gastronomicznej**
- Cel operacyjny E.5 - Poszerzenie układu tras rowerowych**

OBSZAR STRATEGICZNY WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

CEL STRATEGICZNY F

Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców

Cel operacyjny F.1 - Zagospodarowanie przestrzenne centrum

Cel operacyjny F.2 - Zapewnienie atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu poprzez dostęp do infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej

Cel operacyjny F.3 - Zapewnienie wysokiego poziomu oświaty

OBSZAR STRATEGICZNY ROLNICTWO I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

CEL STRATEGICZNY G

Intensywny rozwój małych i średnich przedsiębiorstw zgodny z zasadami ekorozwoju

Cel operacyjny G.1 - Rozbudowa i modernizacja infrastruktury okołobiznesowej

Cel operacyjny G.2 - Rozwój instytucji okołobiznesowych

Cel operacyjny G.3 - Pozyskiwanie terenów dla mieszkalnictwa jednorodzinnego, rezydencjonalnego i letniskowego

Cel operacyjny G.4 - Rozwój agroturystyki

CEL STRATEGICZNY H

Podniesienie konkurencyjności rolnictwa poprzez poprawę jakości produktów rolnych

Cel operacyjny H.1 - Realizacja programu scalania gruntów

Cel operacyjny H.2 - Stworzenie i organizowanie zbytu grup producenckich produktów rolnych

Cel operacyjny H.3 - Stworzenie warunków na terenie gminy dla inwestorów z branży przetwórstwa spożywczego

Cel operacyjny H.4 - Propagowanie wśród rolników nawożenia naturalnego

Cel operacyjny H.5- Propagowanie wśród rolników produkcji zdrowej żywności

WNIOSKI PODSUMOWUJĄCE

- Za priorytetowe działania w zakresie infrastruktury technicznej uznano inwestycje w dziedzinie gospodarki wodno-ściekowej.
- Sprawą istotną jest również stan dróg i chodników oraz przygotowanie miejsc parkingowych odpowiednio do tworzonej bazy turystycznej.
- Rozwój infrastruktury powinien przebiegać celowo. Inwestycje w zakresie energetyki i gazownictwa przewidziano perspektywicznie w miarę zwiększających się potrzeb.
- Turystyka stanie się narzędziem ściągania kapitału oraz odbiorców szeroko rozumianego produktu lokalnego.
- Nowoczesna baza rekreacyjno-turystyczna jest niezbędna w świetle założonego wielofunkcyjnego rozwoju miejscowości - rozwoju przedsiębiorczości oraz wykorzystania naturalnych walorów miejscowości w celu rozwoju turystyki i agroturystyki.
- Sytuacja gospodarcza wymusza koncentrowanie się na rozwijaniu jej funkcji pozarolniczych. Decydującym czynnikiem stymulującym zmiany będzie rozwój drobnej przedsiębiorczości, w szczególności drobnego przemysłu przetwórczego, który perspektywicznie stanie się rynkiem zbytu dla 20, 30 % produkcji miejscowości.
- Wszelkie działania w dziedzinie rolnictwa powinny zmierzać do podniesienia jego konkurencyjności w regionie poprzez podniesienie jakości produkcji (zdrowa żywność), zmianę struktury gospodarstw rolnych, organizację przetwórstwa i zbytu. Wiodącą rolę będą tu odgrywały grupy producenckie rolników. Ze względu na kapitałochłonność tych działań należy zabiegać o preferencyjne fundusze dla rolnictwa.
- Należy umożliwić mieszkańcom gminy szansę realizacji własnych przedsięwzięć. Istotną rolę będą tu odgrywały władze lokalne oraz instytucje okołobiznesowe.
- Wszelkie zamierzenia w dziedzinie infrastruktury społecznej należy ukierunkować na poprawę warunków życia i zwiększenie identyfikowania się społeczności z miejscem zamieszkania. Duże znaczenie będzie miało również podnoszenie świadomości ekologicznej.
- Duże znaczenie dla lokalnej społeczności będzie miała ogólnodostępna baza sportowo – rekreacyjna, w tym między innymi dostęp do boiska wielofunkcyjnego, która umożliwi mieszkańcom aktywne spędzanie wolnego czasu.

6.1. Kryteria określające hierarchię ważności.

Poniższa lista zadań jest spójna z Wieloletnią Prognozą Finansową, przez którego rozumiemy świadomie przyjęty harmonogram realizacji optymalnie dobranego pakietu inwestycji (zarówno pod względem potrzeb strategicznych, jak i możliwości finansowania) ułożony tak, aby najlepiej wykorzystać dostępne środki inwestycyjne (własne i zewnętrzne) przy założeniu możliwie najkrótszych cykli realizacji inwestycji. Aby zapewnić optymalny dobór pakietu inwestycji do realizacji, a zarazem móc każdorazowo uzasadnić decyzję o odłożeniu, bądź odmowie realizacji danej inwestycji.

Zakłada się, że w Nieborowicach harmonogram inwestycyjny będzie układany zgodnie z listą prezentowaną w poniższym rozdziale jednak o rozpoczęciu realizacji danego zadania będzie decydował zestaw poniższych kryteriów selektywnych:

1. Zbieżność danej inwestycji z celami strategicznymi.
2. Możliwość korzystnego finansowania w danym momencie, w szczególności – dofinansowania ze źródeł zewnętrznych.
3. Gotowość do realizacji.

6.2. Lista zadań do zrealizowania według hierarchii ważności.

1. Przebudowa drogi gminnej ul. Cicha i ul. Zalesie w Nieborowicach.
2. Budowa kanalizacji sanitarnej w sołectwie Nieborowice – I etap.
3. Budowa kanalizacji sanitarnej w sołectwie Nieborowice.
4. Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Nieborowicach.
5. Przebudowa świetlicy wiejskiej na Centrum Kultury, Rekreacji i Sportu w Nieborowicach wraz z zagospodarowaniem terenu.
6. Budowa placu zabaw oraz alejek spacerowych przy boisku w Nieborowicach.
7. Zagospodarowanie terenu ul. Świerkowa i Sosnowa pełniące funkcje rekreacyjne w Nieborowicach.
8. Modernizacja dróg gminnych w Nieborowicach.

Tabela 12. Zadania planowane do realizacji w latach 2010-2017.

Cel		Nazwa planowanego zadania
A.	Poprawa infrastruktury technicznej sprzyjającej rozwojowi społeczno- gospodarczemu miejscowości	
A.2	Remont i modernizacja dróg, uzupełnienie brakujących chodników	Przebudowa dróg gminnych ul. Cicha i ul. Zalesie w Nieborowicach. Modernizacja dróg gminnych w Nieborowicach.
C. Poprawa stanu środowiska naturalnego		
C.1	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej	Budowa kanalizacji sanitarnej w sołectwie Nieborowice – I etap. Budowa kanalizacji sanitarnej w sołectwie Nieborowice. Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Nieborowicach.
E.	Rozwój infrastruktury społecznej, turystycznej i sportowej	
E.2	Budowa, rozbudowa i modernizacja obiektów kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych	Przebudowa świetlicy wiejskiej na Centrum Kultury, Rekreacji i Sportu w Nieborowicach wraz z zagospodarowaniem terenu. Budowa placu zabaw oraz alejek spacerowych przy boisku w Nieborowicach. Zagospodarowanie terenu ul. Świerkowa i Sosnowa pełniącego funkcje rekreacyjne w Nieborowicach.

7 PLANOWANA REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

Lp.	Nazwa zadania	czas realizacji		oczekiwany wskaźnik produktu	szacunkowy koszt w tys zł
		Planowany termin rozpoczęcia inwestycji	Planowany termin zakończenia inwestycji		
1.	Przebudowa drogi gminnej ul. Cicha i ul. Zalesie w Nieborowicach	2016	2017	Nowa nawierzchnia dróg gminnych	2 000 000,00
2.	Budowa kanalizacji sanitarnej w sołectwie Nieborowice – etap I	2016	2017	Nowopowstała sieć kanalizacji sanitarnej – I etap.	3 500 000,00
3.	Budowa kanalizacji sanitarnej w sołectwie Nieborowice – I etap.	2011	2017	Nowopowstała sieć kanalizacji sanitarnej – na bieżąco.	10 000 000,00
4.	Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Nieborowicach.	2013	2015	Lepsza jakość wody pitnej.	5 500 000,00
5.	Przebudowa świetlicy wiejskiej na Centrum Kultury, Rekreacji i Sportu w Nieborowicach wraz z zagospodarowaniem terenu.	2014	2015	Bezpieczny obiekt kulturalno-rekreacyjno-sportowy.	1 000 000,00
6.	Budowa placu zabaw oraz alejek spacerowych przy boisku w Nieborowicach.	2013	2017	Bezpieczny plac zabaw, alejki spacerowe	75 000,00
7.	Zagospodarowanie terenu ul. Świerkowa i Sosnowa pełniące funkcje rekreacyjne w Nieborowicach.	2014	2014	Nowa przestrzeń rekreacyjno – wypoczynkowa.	50 000,00
8.	Modernizacja dróg gminnych w Nieborowicach.	2011	2017	Nowe nawierzchnie dróg gminnych utwardzonych i nieutwardzonych.	2 800 000,00

8 POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY

Nieborowice jest miejscowością intensywnie inwestującą w swój rozwój. Przy realizacji wielu przedsięwzięć miejscowość wykorzystuje nie tylko środki własne, ale również środki zewnętrzne.

Znaczna część zadań o charakterze infrastrukturalnym wykonano korzystając ze środków z Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego jak również ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Pozyskane środki pozwoliły przyspieszyć realizację szeregu zadań znajdujących się od dawna w planach inwestycyjnych Gminy.

Zaprezentowane inwestycje planowane do realizacji są komplementarne z inwestycjami realizowanymi w pozostałych sołectwach Gminy Pilchowice. Do najistotniejszych projektów ściśle związanych z inwestycjami opisanymi w niniejszym Planie Odnowy Miejscowości należy wymienić:

1. „Modernizacja budynku zabytkowego z XVIII wieku pełniącego funkcje administracyjne, publiczne i społeczne” – remont wnętrza Urzędu Gminy w Pilchowicach.
2. Budowa boisk wielofunkcyjnych w sołectwie Żernica, Pilchowice, Stanica oraz Wilcza.
3. Budowa kanalizacji sanitarnej w sołectwie Żernica – inwestycja dofinansowana z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.
4. Budowa parkingu w sołectwie Stanica – inwestycja dofinansowana z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.
5. Budowa sieci wodociągowej w sołectwie Wilcza ul. K. Miarki, Wysoka, Polna i Nieborowicka – inwestycja dofinansowana z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.
6. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Pilchowice – inwestycja dofinansowana z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Zadania przewidziane do realizacji w niniejszym Planie Odnowy Miejscowości są zgodne z założeniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pilchowice oraz celami i priorytetami zawartymi zarówno w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich jak i Strategii Województwa Śląskiego.

9. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

Wszystkie zadania przyjęte do realizacji w ramach Planu Odnowy Miejscowości objęte zostaną monitoringiem rzeczowym, który dostarczy danych obrazujących postęp we wdrażaniu planu oraz umożliwi ocenę jego wykonania. Wskaźniki obrazujące postęp we wdrażaniu oraz rezultaty tych działań są podzielone na dwie kategorie:

1. wskaźniki produktu - odnoszą się do rzeczowych efektów działania,
2. wskaźniki rezultatu - odpowiadają one bezpośrednim i natychmiastowym efektem wynikającym z wdrożenia programu,

Dla wymienionych w Planie Odnowy Miejscowości zadań, w ramach przynależności do poszczególnych priorytetów i działań PROW, określone zostały następujące wskaźniki monitoringu:

OS 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej.

Działanie 3.2 Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej.

Działanie 3.3 Odnowa i rozwój wsi.

Wskaźniki Produktu	Obszar objęty wsparciem	ha
	Całkowita wartość inwestycji	PLN
	Liczba projektów	szt.
	Liczba beneficjentów	os.
Wskaźniki Rezultatów	Liczba odnowionych obiektów	Szt.
	Liczba miejscowości gdzie rewitalizowana została przestrzeń publiczna	Szt.
	Ludność zamieszkująca obszary wiejskie korzystająca z udoskonalonych usług	Os.
	Wzrost liczby osób zamieszkującej obszary wiejskie z dostępem do lepszych usług	Os.

Liczba kilometrów wybudowanych sieci wodociagowych i kanalizacyjnych w wyniku realizacji programu	Os.
Ilość odpadów komunalnych objętych systemami stworzonymi w wyniku realizacji projektów w ramach programu	m ³
Moc wytwarzana przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii dzięki wsparciu w ramach programu (MW)	Mw
Ludność zamieszkująca obszary wiejskie odnosząca korzyści ze zrealizowanych projektów	Os.

10. SYSTEM WDRAŻANIA

System wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Sołectwa Nieborowice jest realizowany w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej. Miejscowość korzystając ze środków finansowych funduszy strukturalnych Unii Europejskiej jest zobowiązana do przestrzegania zasad i procedur wspólnotowych, które zostały określone w Rozporządzeniu Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).

Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków wg źródeł ich pochodzenia. W niektórych sytuacjach może to oznaczać, że podmiot korzystający z różnych źródeł finansowania będzie musiał sprostać wielu wymaganiom formalnym. Dotyczy to w szczególności odmiennych zasad wykorzystania środków pochodzących ze źródeł krajowych oraz środków pochodzących ze źródeł unijnych.

Realizację i koordynację wdrażania Planu Odnowy Miejscowości prowadzić będzie Wójt Gminy Pilchowic, pod nadzorem Rady Gminy.

Plan Odnowy Miejscowości wdrażany będzie poprzez realizację poszczególnych zadań przedstawionych w rozdziale 6 i 7 powyższego Planu.

Realizacja poszczególnych zadań prowadzona będzie przez Wójta Gminy przy pomocy pracowników Urzędu Gminy. Powyższy zespół zadaniowy będzie sprawować następujące funkcje:

- bieżąca ocena stopnia wdrożenia poszczególnych zadań,
- przygotowywanie materiałów informacyjnych i sprawozdawczych dla Rady Gminy,
- wnioskowanie aneksów oraz uaktualnień do Planu Odnowy Miejscowości,

- przygotowywanie sprawozdań z osiągniętych założonych wskaźników poszczególnych zadań, jak i całego Planu Odnowy Miejscowości.

11. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

11.1 System monitorowania Planu Odnowy Miejscowości

Kluczowe znaczenie w monitoringu i stymulowaniu realizacji planu posiadać będzie Wójt Gminy oraz Rada Gminy. Główną ich rolą będzie monitorowanie przebiegu zadań zawartych w POM oraz ewentualne interweniowanie w przypadku stwierdzenia opóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania.

11.2 System oceny Planu Odnowy Miejscowości

Skuteczność Planu poddawana będzie bieżącej ocenie. Sprawowana ona będzie przez Wójta Gminy oraz Radę Gminy przy pomocy zawartych w punkcie VI wskaźników monitorowania oraz na podstawie rocznych raportów i sprawozdań opracowywanych przez pracowników Urzędu Gminy. Przewiduje się aktualizację Planu w cyklu rocznym pod koniec roku budżetowego. Opracowanie aktualizacji POM oraz planu poszczególnych zadań będzie odbywało się na drodze konsultacji z społeczno-gospodarczymi z lokalnymi organizacjami, przedsiębiorcami oraz przedstawicielami kościoła.

11.3. Komunikacja społeczna - sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi.

Plan Odnowy Miejscowości został opracowany na podstawie Strategii Rozwoju Gminy Pilchowice. Strategię opracowano na podstawie przeprowadzonych konsultacji społecznych, w której udział wzięli przedstawiciele środowisk społeczno - gospodarczych zarówno sektora publicznego, prywatnego jak i organizacji pozarządowych jak i mieszkańcy Gminy.

Zadaniem strategii informacyjnej będzie:

- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania wsparcia w ramach funduszy strukturalnych dla wszystkich grup docelowych na terenie Nieborowic;
- zapewnienie czytelnej informacji o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących w tym zakresie procedurach;
- zapewnienie bieżącego informowania opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań na poziomie miejscowości;
- inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym;

Powyższą strategię informacyjną będą realizowali między innymi pracownicy Urzędu Gminy przy ścisłej koordynacji Wójta Gminy Pilchowice.

Działania podejmowane w ramach Planu Odnowy Miejscowości Sołectwa Nieborowice będą uwzględniały specyficzne potrzeby wymienionych grup docelowych, jeśli chodzi o zakres informacji oraz użyte instrumenty w celu osiągnięcia maksymalnej skuteczności.

- Opinia publiczna - powszechna wiedza na temat działań związanych z wdrażaniem oraz wykorzystaniem środków Unii Europejskiej w ramach PROW służyć będzie prezentacji korzyści płynących z członkostwa we Wspólnocie, budowaniu pozytywnego wizerunku podmiotów zaangażowanych w proces wdrażania pomocy, jak również przyczyni się do poparcia dla inwestycji, których bezpośrednim beneficjentem będzie społeczność lokalna Nieborowic.
- Beneficjenci - to osoby, instytucje lub grupy społeczne bezpośrednio korzystające z wdrażanej pomocy. Będą to:
 - Podmioty będące jednostkami podlegającymi samorządowi gminnemu bądź realizujące zadania jednostki samorządu gminnego;
 - Podmioty gospodarcze;
 - Organizacje zrzeszające przedsiębiorców;
 - Jednostki edukacyjne;
 - Organizacje pozarządowe;
 - Inne organizacje społeczne.

W celu realizacji polityki informacyjnej wykorzystywane będą następujące instrumenty:

- Spotkania z mieszkańcami;

- Konferencje, seminaria, wykłady, prezentacje;
- Informowanie o projektach oraz ich promocja przez beneficjentów;
- Serwisy internetowe;
- Publikacje, broszury informacyjne, ulotki, reklamy, plakaty i inne materiały;
- Współpraca z mediami - radio, prasa, telewizja o zasięgu lokalnym i regionalnym.

ZALĄCZNIK NR 1 - LISTA WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW

1. Narodowa Strategia Spójności (NSS) (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia).
2. Strategiczne Wytyczne Wspólnoty (SWW).
3. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
4. Strategia Rozwoju „Gmina Pilchowice 2020”.
5. Program Ochrony Środowiska Gminy Pilchowice.
6. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Pilchowice.
7. Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań. Powszechny Spis rolny. Podstawowe Informacje ze Spisów Powszechnych. Gmina wiejska Pilchowice.
8. Rocznik Statystyczny Polski 2012. GUS, Warszawa 2012.
9. Rocznik Statystyczny Polski 2013. GUS, Warszawa 2013.
10. Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego 2012. GUS, Katowice 2012.
11. Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego 2013. GUS, Katowice 2013.
12. ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)
13. Ustawa z dnia 7 marca 2007 roku o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. z 2007r. Nr 64, poz. 427).

ZAŁĄCZNIK NR 2 - SPIS TABLIC I RYSUNKÓW

Spis Tablic

- Tabela 1 Zestawienie i podstawowe dane sołectw Gminy Pilchowice
- Tabela 2 Wyniki badań jakości wody surowej i uzdatnionej
- Tabela 3 Parametry ścieków oczyszczonych
- Tabela 4 Liczba nowo rejestrowanych przedsiębiorstw na terenie Nieborowic
- Tabela 5 Struktura ludności Nieborowic
- Tabela 6 Gęstość zaludnienia w Gminie Pilchowice
- Tabela 7 Wykaz nieruchomości stanowiące mienie komunalne.
- Tabela 8 Struktura użytków rolnych w Gminie Pilchowice
- Tabela 9 Wykaz obiektów architektury i budownictwa wpisanych do rejestru zabytków
- Tabela 10 Budżet Gminy Pilchowice
- Tabela 11 Wskaźniki finansowe Gminy Pilchowic
- Tabela 12 Zadania planowane do realizacji w latach 2010-2017

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY PILCHOWICE

Agata Mosiądz - Kramorz